

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2021-02-18
Besvaras senast
2021-02-24 kl. 12.00

Till statsrådet Anna Hallberg (S)

2020/21:1875 Nordiskt samarbete i fråga om försurning av haven

En effekt av ökande koldioxidhalter i atmosfären och ökande temperaturer är försurning av våra hav. Försurningen hotar att påverka förutsättningarna för ekosystem och organismer, inte minst i kombination med andra förändringar såsom temperaturhöjningen i sig, övergödning samt införsel och populationstillväxt av främmande invasiva arter. Dessa förändringar hotar i sin tur att förändra och försämra för havets näringar och övriga livsbetingelser för kustborna.

Detta är bakgrunden till att Nordiska rådet 2020 valde att anta starka rekommendationer på området efter förslag från utskottet för ett hållbart Norden. Nordiska rådet rekommenderar Nordiska ministerrådet dels att ta initiativ till ökat nordiskt samarbete i framtagande av kunskap inom området, inte minst om konsekvenser för kustborna och havens näringar, dels att utarbeta en långsiktig plan som leder till fungerande åtgärder för anpassning till och förebyggande av konsekvenser för näringarna och kustborna.

Av Nordiska ministerrådets svar framgår glädjande nog att flera initiativ har tagits och att engagemanget är stort. Inte minst finns ett arbete med indikatorer kopplat till modellarbete för att följa utvecklingen och förutsäga konsekvenser. Policydokument är under framtagande som ska fungera som underlag till kommande förhandlingar i Östersjöområdet och för beslut.

Resultat från avläsning av indikatorer är alltid känsliga, för valet av indikatorer och modellering har definitionsmässigt inbyggda osäkerheter. Dessa svårigheter är här större till följd av att flera parametrar ändras samtidigt i Östersjön och våra andra hav. Samtidigt vill både Nordiska rådet och Nordiska ministerrådet att resultaten ska kunna användas så snart som möjligt för förebyggande och anpassning, så att skadeverkningarna av havsförsurningen ska bli så små som möjligt. Inte desto mindre är det ju så att om man råkar dra felaktiga slutsatser så kan åtgärder bli effektlösa eller rent av kontraproduktiva. För att nå våra ambitioner är det därför viktigt att säkerställa kvaliteten på data och slutsatser så långt det bara går.

Här finns goda möjligheter att genom ökat nordiskt samarbete förbättra kvaliteten på förutsägelser och medvetandegöra hur stora osäkerheterna i förutsägelseerna är och hur de ser ut. Ett systematiskt nordiskt samarbete mellan forskningsinstitutioner och mellan näringsorganisationer kan kvalitetssäkra

arbetet vad gäller kunskapsutveckling och utveckling av åtgärder.

Detsamma gäller själva forskningens förutsättningar. Ett ökat nordiskt samarbete kan skapa gemensamma forskningsmiljöer för studier av effekter på förenklade ekosystem där man kan variera en eller flera parametrar. En sådan gemensam forskningsinfrastruktur ökar möjligheter till studier och leder naturligt till mer samarbete mellan olika forskningsinstitutioner. Satsningar på förbättrade möjligheter till modellering och förbättrade studiemiljöer förstärker varandra.

Med anledning av detta vill jag fråga statsrådet Anna Hallberg:

Avser statsrådet att arbeta för att förstärka samarbetet i Norden vad gäller kvalitetssäkring och forskningsmiljöer inom området havens försurning?

.....

Staffan Eklöf (SD)

Överlämnas enligt uppdrag

Johan Welander